

“Katılanın Sakarya Üniversitesinde öğretim üyesi olduğu, 16.12.2020 tarihinde katıldığı bir televizyon programında "üniversitelerin adeta fuhuş evleri haline geldiği" yönünde bir açıklamada bulunduğu, bu açıklamanın kamuoyunda tepkiye neden olduğu ve çeşitli sosyal medya platformlarında da vatandaşların bu açıklamaları doğru bulmadıklarına yönelik içinde hakaret olan olmayan paylaşımlar yaptıkları, bu paylaşımlarda bulunanların ise katılan tarafından şikayet edildiği ve sırf mahkememizde 150 adet civarı katılanın hakaret davası bulunduğu anlaşılmaktadır.

Mahkememizce katılanın açıklamada bulunduğu hem televizyon programı hem de bu program dayanak alınan sosyal medya haberleri incelenmiş ve ilk haksız hareketin katılanın sözlerinden kaynaklandığı değerlendirilmiştir, zira Sakarya'da bulunan bir üniversitedeki öğretim üyesine karşı onu hiç tanımayan, aynı şehirde dahi bulunmayan ve husumeti olmayan vatandaşlar durduk yere hakaret etmeleri söz konusu değildir. İlk haksız hareketin katılandan kaynaklandığı ortadadır. Bu husus TCK 29 ve TCK 129. maddelerde açıkça düzenlenmiştir. Bu nedenle tüm delileri toplanan sanıklar hakkında ceza verilmesine yer olmadığına dair kararlar verilmiş, neden bu şekilde karar verildiği de mahkememizin gerekçelerinde açıklanmıştır.

Ceza verilmesine yer olmadığı kararlarına karşı katılanca istinaf yoluna gidilmiş, ilgili istinaf dairesi olayda özel haksız tahrik koşulları oluşmadığı kanaatine varmış ve ceza verilmesi için tüm dosyaları tekrar mahkememize göndermiştir. TCK'da özel tahrik hükümleri gibi bir düzenleme yoktur. Bu yönde bir kanuni gerekçe de yoktur. Yasada olmayan sanık aleyhine bir hüküm mahkemelerce uygulanamaz. Bu durum Anayasamızın 38. maddesine aykırıdır. Kaldı ki tüm delilleri toplanmış dosyada istinaf dairesinin ilk derece mahkemesi kararını yanlış bulması halinde kaldırıp kendi hukuki görüşüne göre karar verme hakkı vardır fakat bu yola nadiren gidildiği görülmüştür. Zira istinaf daireleri ilk derece mahkemesi kararlarını kaldırıp karar verilerse bu durumda istinaf dairesinin kararları CMK 286 maddesine göre Yargıtay denetiminden geçmesi söz konusu olmaktadır.

İstinaf daireleri tüm delilleri toplanmış dosyalarda dahi ilk derece mahkemesinin kararını kaldırıp karar verilmek üzere dosyaları ilk derece mahkemelerine göndermektedirler; ilk derece mahkemesinin CMK284/1 maddesine göre direnme hakkı da olmadığından istinaf daireleri kendi istedikleri yönde karar vermesini ilk derece mahkemelerine adeta dayatıp bu yolla kendi görüşlerini dikte etmekte ve kararlarına yönelik üst mahkeme incelmelerinden de kurtulmaktadır .

İlk derece mahkemesinin istinaf dairesi kararlarına direnme yasağı ilk derece hakimini istinaf kararlarının katibi konumuna düşürmektedir. İlk derece mahkemeleri CMK 284/1 maddesi nedeni ile hukuki kararlarının doğruluğunda ısrar edemez hale gelmiştir. Bu durum açıkça Anayasa madde 138'e aykırıdır.

Bu nedenlerle Anayasamızın 138 maddesine aykırı olduğunu düşündüğümüz CMK 284/1 fıkradaki direnme yasağı fıkrasına ilişkin Anayasa Mahkemesinin değerlendirme yapması için dosyamızın Anayasa Mahkemesine gönderilmesine dair aşağıdaki şekilde karar verilmiştir.

H Ü K Ü M: Yukarıda açıklandığı üzere

1-5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 284/1 fıkrasının Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 138. maddesine aykırı olduğu gerekçesi ile anılan maddenin iptali hususunda

Esas Sayısı : 2024/32
Karar Sayısı : 2024/39

Anayasanın 152 ve Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkındaki Kanununun 40. maddesi uyarınca ANAYASA MAHKEMESİNE BAŞVURUDA BULUNULMASINA,

2-Anayasanın 152/1 fıkrası uyarınca iptal başvurusunun BEKLETİCİ MESELE YAPILMASINA

3-Anayasa Mahkemesince esas hakkında karar verildiğinde yargılamaya kaldığı yerden devam edilmesine,

4- Mahkememiz esasının bu şekilde kapatılmasına,

Dair dosya üzerinden yapılan inceleme neticesinde tarafların yokluğundan kesin olarak karar verildi.”